

**UCHWAŁA NR XVII/.../2025
RADY MIEJSKIEJ W KARTUZACH**

z dnia 29 października 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy
Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie
Kartuzy na lata 2025-2030**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2025 r. poz. 1153) w związku z przepisem art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 1673)

**Rada Miejska w Kartuzach
na wniosek Burmistrza Kartuz
uchwala, co następuje :**

§ 1. Przyjmuje się „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Kartuzy na lata 2025-2030”, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Kartuzach

Arkadiusz Socha

Załącznik do uchwały Nr XVII/.../2025
Rady Miejskiej w Kartuzach
z dnia 29 października 2025 r.

**Gminny Program Przeciwdziałania
Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających
Przemocy Domowej
w Gminie Kartuzy na lata 2025-2030**

Spis treści

Wprowadzenie	3
1. Podstawy prawne i zgodność z innymi dokumentami.....	4
2. Charakterystyka zjawiska i skala problemu przemocy domowej.....	6
3. Zasoby instytucjonalne na terenie Gminy Kartuzy funkcjonujące w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.....	17
4. Założenia Programu.....	19
5. Cele i zadania programu.....	20
6. Adresaci programu.....	23
7. Realizatorzy programu.....	23
8. Przewidywane efekty realizacji programu.....	23
9. Monitorowanie i sprawozdawczość.....	24
10. Finansowanie Programu	26

Wprowadzenie

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. wskazuje, że instytucja rodziny, definiowana w systemie praw człowieka jako „naturalna i podstawowa komórka społeczeństwa”(art. 16 ust. 3 Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka) jest objęta ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej, a jej dobro państwo ma obowiązek uwzględnić w swojej polityce społecznej.

Ustrojową zasadą jest także szczególna pomoc ze strony władz publicznych dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej (art. 71 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej). Rodziny dotknięte przemocą pozostają w trudnej sytuacji społecznej, co jest podstawą do udzielania im szczególnej pomocy przy użyciu metod i narzędzi określonych w obecnie obowiązującym porządku prawnym.

Zgodnie z Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030 przyjętym w listopadzie 2024 roku „przemoc domowa jest w Polsce, podobnie jak w innych krajach jednym z głównych problemów społecznych, który wymaga podejmowania szeroko zakrojonych działań przeciwdziałających temu zjawisku”.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku (tekst jednolity Dz.U z 2024 r., poz.1673) o przeciwdziałaniu przemocy domowej, do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

Kolejne obowiązki przypisane gminie przez ustawodawcę to:

- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, szczególnie poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą;
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia;
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Art. 9b ust. 2 pkt 4 w/w ustawy stanowi, że do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego należy m.in. opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

Jak wynika z przytoczonych przepisów opracowanie Gminnego Programu Przemocy Domowej wynika wprost z założeń zawartych w ustawie z dnia 29 lipca 2005 roku (tekst jednolity Dz.U z 2024 r., poz. 1673) o przeciwdziałaniu przemocy domowej, pozwala jednocześnie na

dokonanie szczegółowej analizy problemu oraz prezentuje konkretne metody przeciwdziałania przemocy występującej w społeczności lokalnej.

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Kartuzy na lata 2025-2030 jest kontynuacją działań podejmowanych w ramach realizacji wcześniejszego dokumentu. Istotnym elementem programu jest zatem dalsze wprowadzanie w życie działań mających na celu z jednej strony podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie oraz promowanie metod wychowawczych bez używania przemocy, a z drugiej strony zapewnienie ochrony i udzielanie pomocy osobom dotkniętym przemocą domową, a także upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom dotkniętym przemocą, jak i stosującym przemoc domową.

Potrzeba podejmowania działań zapobiegających przemocy domowej wynika również z zapisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214) oraz ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U z 2023r. poz. 2151).

Celem strategicznym Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na terenie Gminy Kartuzy są działania mające na celu przeciwdziałanie przemocy domowej, ochronę osób doznających przemocy oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy. Program określa szczegółowe zadania do zrealizowania, ukierunkowane na rozwój systemu przeciwdziałania przemocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej oraz kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy domowej.

1. Podstawy prawne i zgodność przepisami

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na terenie Gminy Kartuzy ma charakter długofalowy. Działania obejmują lata 2025 - 2030.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

Dokumenty prawa międzynarodowego:

- Rekomendacja Rady Europy 1450 (2000) dotycząca przemocy wobec kobiet w Europie.
- Rekomendacja Komitetu Ministrów Rec.(2002)5 w sprawie ochrony kobiet przed przemocą z dnia 30 kwietnia 2002 roku.

- Deklaracja o Eliminacji Przemocy wobec Kobiet z dnia 20 grudnia 1993 roku Rezolucja 48/104 Zgromadzenia Ogólnego.
- Rekomendacja Komitetu Ministrów Rady Europy nr R (85)4 w sprawie przemocy domowej z 26 marca 1985 r.
- Rekomendacja Komitetu Ministrów Rady Europy nr R (90)2 w sprawie reakcji społecznych na przemoc w rodzinie z 15 stycznia 1990 r.
- Konwencja o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej.

Akty prawa krajowego:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji;
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny;
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy;
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego.

Rozporządzenia wykonawcze:

- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów a także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach.
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób zatrudnionych w tych ośrodkach.

- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie zespołu monitorującego do spraw przeciwdziałania przemocy domowej.
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 21 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru pouczenia rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych dziecka, któremu pracownik socjalny zapewnił ochronę w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową.
- Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 sierpnia 2023 r. w sprawie określenia wzoru i sposobu udostępniania urzędowego formularza wniosku o zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub o wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, lub zakazu zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej, lub zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej, lub zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, i przebywania na tym terenie.
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 sierpnia 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej.
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 4 września 2023 r. w sprawie procedury postępowania Policji przy wykonywaniu przez pracownika socjalnego zapewnienia ochrony dziecku w razie zagrożenia jego życia lub zdrowia w związku z przemocą domową oraz podejmowaniu decyzji o zapewnieniu tej ochrony.

2. Charakterystyka zjawiska i skala problemu przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej

Rodzina jest pierwszą podstawową grupą społeczną i najważniejszym środowiskiem życia człowieka, gdzie kształtuje się jego osobowość, tożsamość, system wartości, poglądy i styl

życia. W rodzinie utrwalane są postawy, normy społeczne i moralne. Każda rodzina funkcjonuje według własnych, wypracowanych wzorców zachowań oraz mechanizmów obronnych. Podstawą prawidłowego funkcjonowania i rozwoju wszystkich członków rodziny są relacje rodzinne oparte na miłości, wzajemnym zrozumieniu, szacunku i akceptacji, a sytuacje problemowe zostają rozwiązane z uwzględnieniem potrzeb i możliwości wszystkich osób dając im poczucie sprawstwa i bezpieczeństwa.

W rodzinie o charakterze dysfunkcyjnym relacje i role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły. Gdy zachowania któregoś z członków rodziny są niezgodne z normami moralnymi i prawnymi, w efekcie stając się działaniami intencjonalnymi, gdzie przy wykorzystaniu przewagi sił naruszane są prawa i dobra osobiste słabszego z członków rodziny powodując u niego cierpienie i szkody, to wtedy możemy definiować przemoc domową.

Zgodnie z przepisem art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, przemoc domowa to: jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej.

Wyróżnia się cztery podstawowe rodzaje przemocy:

- **Przemoc fizyczna** – wszelkie działania polegające na użyciu siły, prowadzące do naruszenia nietykalności cielesnej, a których skutkiem są uszkodzenia ciała, urazy i rany, a także choroby i zaburzenia powstające w wyniku powikłań i stresu, lęk, poczucie zagrożenia, bezsenność.

- **Przemoc psychiczna** – umyślne działania, wykorzystujące nie siłę fizyczną lecz mechanizmy psychologiczne, które powodują zachwianie pozytywnego obrazu własnej osoby, pojawienie się stanów lękowych i nerwicowych. Skutkiem tego rodzaju przemocy może być zniszczenie poczucia mocy sprawczej u osoby doznającej przemocy oraz jej poczucia wartości, osłabienie jej psychicznych i fizycznych zdolności stawiania oporu.

- **Przemoc seksualna** – wymuszanie niechcianych przez osobę doznającą przemocy zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych osoby stosującej przemoc, których skutkiem mogą być obrażenia fizyczne, cierpienie, ból, obniżona samoocena i poczucie własnej atrakcyjności, godności czy zaburzenia seksualne

- **Przemoc ekonomiczna** – działania prowadzące do całkowitego uzależnienia socjalno - materialnego osoby doznającej przemocy od osoby stosującej przemoc, których skutkiem mogą być niezaspokojone podstawowe potrzeby życiowe, znalezienie się bez środków do życia, bieda a także zniszczenie poczucia własnej godności i wartości.

Formy przemocy zwykle nie występują osobno. Przemocy fizycznej najczęściej towarzyszy przemoc psychiczna. Przemoc seksualna często współwystępuje z przemocą fizyczną i psychiczną.

Przemoc w rodzinie nie jest zjawiskiem marginalnym, ale powszechnym. Stanowi poważny problem społeczny. Jest doświadczeniem traumatycznym i okaleczającym psychikę, rzadko jest incydem jednorazowym. Zazwyczaj ma charakter długotrwały i cykliczny.

Skala problemu przemocy na terenie Gminy Kartuzy

Diagnoza zjawiska przemocy na terenie Gminy Kartuzy została przeprowadzona na podstawie danych gromadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Kartuzach oraz danych udostępnionych przez Komendę Powiatową Policji w Kartuzach.

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest doskonalenie analizy problemów przemocy w Gminie Kartuzy z uwzględnieniem skali problemu przemocy domowej. Konieczne jest stałe monitorowanie rzeczywistego rozmiaru zjawiska przemocy domowej na terenie gminy.

Trudno w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie Gminy Kartuzy w związku z występowaniem przemocy ukrytej, czyli toczącej się w rodzinie czy szkole, ale nieujętej w statystykach z powodu braku wiedzy na temat jej występowania. W wielu przypadkach osoby doświadczające przemocy nie ujawniają problemu z różnych powodów m.in. z obawy przed sprawcą, poczucia wstydu.

Każda z instytucji zajmujących się pomocą osobom zarówno doznającym jak i stosującym przemoc domową prowadzi własne odrębne statystyki na potrzeby sprawozdawczości. Mimo tych rozproszonych informacji jednoznacznie można stwierdzić, że wzrasta liczba osób dotkniętych przemocą domową. Liczba interwencji domowych przeprowadzonych przez funkcjonariuszy Policji w latach 2022-2024 różnicuje się w niewielkim stopniu.

Wyznacznikiem tej liczby jest fakt, że osoby doświadczające przemocy domowej, lub ich bliscy zgłaszają ten fakt już nie tylko na Policję ale też do pozostałych instytucji, na które ustawodawca nałożył obowiązek sporządzania formularzy „Niebieska Karta”.

W poniższych tabelach przedstawiono dane Komendy Powiatowej Policji w Kartuzach w zakresie liczby założonych niebieskich kart przez Komendę Powiatową Policji w Kartuzach oraz prowadzonych interwencji domowych w podziale na poszczególne miejscowości gminy Kartuzy w latach 2022-2024.

**Liczba niebieskich kart w podziale na poszczególne miejscowości
gminy Kartuzy w latach 2022-2024.**

Miejscowość	Łącznie	2022	2023	2024
Kartuzy	49	16	21	12
Kiełpino	12	4	3	5
Brodnica Górna	6	3	2	1
Dzierżążno	5	0	3	2
Kolonia	4	3	1	0
Mezowo	3	2	0	1
Łapalice	3	1	2	0
Prokowo	2	1	0	1
Grzybno	2	1	1	0
Mirachowo	2	1	1	0
Kolonia	1	0	0	1
Borowo	1	1	0	0
Brodnica Dolna	1	0	1	0
Grzebieniec	1	1	0	0
Kalka	1	0	1	0
Smętowo Chmieleńskie	1	0	1	0
Staniszewo	1	0	1	0
Sytna Góra	1	0	1	0

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Kartuzach

Tabela przedstawia łączną liczbę Niebieskich Kart oraz ich roczne rozłożenie w poszczególnych miejscowościach gminy Kartuzy w latach 2022–2024. Najwięcej interwencji odnotowano w samych Kartuzach – łącznie 49 (16 w 2022 r., 21 w 2023 r. i 12 w 2024 r.). Na drugim miejscu znalazło się Kiełpino z 12 interwencjami, przy czym w 2024 r. odnotowano tam najwyższą liczbę – 5. Z danych wynika, że problem przemocy domowej w ujęciu Niebieskich Kart koncentruje się głównie w większych miejscowościach – Kartuzach i Kiełpinie – natomiast w mniejszych wsiach interwencje są sporadyczne lub nie występują wcale.

**Liczba interwencji domowych na terenie gminy Kartuzy
z podziałem na miejscowości w latach 2022-2024.**

Miejscowość	Łącznie	2022	2023	2024
Kartuzy	582	198	198	186
Kiełpino	88	32	26	30
Dzierżążno	46	20	15	11
Smętowo Chmieleńskie	31	12	6	13
Brodnica Górna	27	11	9	7
Łapalice	24	12	9	3
Kolonia	19	6	6	7
Staniszewo	17	5	5	7
Mirachowo	15	7	4	4
Grzybno	13	7	2	4
Prokowo	13	7	3	3
Borowo	10	4	2	4
Brodnica Dolna	9	4	4	1
Sitno	7	3	2	2
Mezowo	6	2	0	4
Pomieczyska Huta	4	2	0	2
Ręboszewo	3	3	0	0
Nowa Huta	2	0	1	1
Głusino	1	0	1	0
Kaliska	1	0	1	0
Sianowo	1	0	0	1
Strysza Buda	1	0	0	1

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Kartuzach

Dane przedstawiają liczbę interwencji domowych na terenie gminy Kartuzy w latach 2022 – 2024, z podziałem na poszczególne miejscowości.

Najwięcej interwencji odnotowano w samych Kartuzach – łącznie 582 przypadki, co stanowi zdecydowaną większość wszystkich zdarzeń w gminie. W każdym z analizowanych lat liczba interwencji utrzymywała się na podobnym poziomie (198 w 2022 i 2023 roku oraz 186 w 2024). Drugą miejscowością pod względem liczby zdarzeń jest Kiełpino – łącznie 88 interwencji, przy czym widać tu lekki spadek: 32 (2022), 26 (2023) i 30 (2024). W kolejnych miejscowościach liczby interwencji są już znacznie niższe. Najwięcej spośród nich odnotowano w: Dzierżążnie (46 łącznie), Smętowie Chmieleńskim (31 łącznie), Brodnicy Górnej (27 łącznie), Łapalicach (24 łącznie). Pozostałe miejscowości charakteryzują się incydentalnymi przypadkami (poniżej 20 interwencji w ciągu trzech lat), a w najmniejszych miejscowościach takich jak Kaliska, Sianowo czy Strysza Buda – interwencje miały charakter jednostkowy.

Ogólnie można zauważyć, że problem przemocy domowej w gminie Kartuzy koncentruje się głównie w największych miejscowościach (Kartuzy i Kiełpino), natomiast w mniejszych miejscowościach zdarzenia te są rzadkie i występują sporadycznie.

Zgodnie z art. 9a.1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym. Zespół interdyscyplinarny powołuje Burmistrz Kartuz. W skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele:

- 1) jednostek organizacyjnych pomocy społecznej;
- 2) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 3) Policji;
- 4) oświaty;
- 5) ochrony zdrowia;
- 6) organizacji pozarządowych.

W Gminie Kartuzy działa Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy domowej, który powoływany jest przez Burmistrza na podstawie uchwały Rady Gminy. W skład zespołu wchodzi przedstawiciele: pomocy społecznej, Policji, oświaty, Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, kuratorzy sądowi. Ponadto w skład zespołu mogą wchodzić prokuratorzy. Zespół Interdyscyplinarny ma pełnić funkcję strategiczno-koordynującą tj. kształtować lokalną politykę przeciwdziałania przemocy domowej i tworzyć spójny lokalny system ochrony osób doznających przemocy.

Zespół Interdyscyplinarny powołuje grupę diagnostyczno pomocową, w skład której wchodzi przedstawiciele służb i instytucji posiadający kompetencje do pracy przy rozwiązywaniu problemów w konkretnej rodzinie. Skład grupy diagnostyczno pomocowej jest zawsze dobierany w zależności od potrzeb danej rodziny. Członkowie grupy pracują z rodziną według planu pomocy, który został wspólnie ustalony. Ponadto pracują w środowisku, monitorują zmiany, wywierają wpływ na osobę stosującą przemoc i chronią osoby doznające przemocy. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy domowej działający w Gminie Kartuzy wskazuje, że zakładanie Niebieskich Kart przez różne instytucje, m.in. takie jak Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kartuzach, Komenda Powiatowa Policji czy placówki oświatowe na przełomie lat 2022-2024 jest zmienna. Każda osoba, która jest zapraszana na spotkania grupy diagnostyczno pomocowej powołanej przez Zespół Interdyscyplinarny, otrzymuje informację dot. możliwości skorzystania z różnych form

wsparcia oraz informacje na temat palcówek świadczących pomoc osobom dotkniętym przemocą.

Osoby które są ofiarami przemocy mają możliwość skorzystania z wsparcia m.in.: konsultacje psychologiczne, konsultacje z prawnikiem, konsultacje z psychiatrą oraz wsparcie dzielnicowe. Podczas grup diagnostyczno pomocowych, bądź monitoringów w środowisku rodzinnym przez pracownika socjalnego, każda rodzina jest zapraszana do współpracy z Zespołem Pracy Socjalnej w Centrum Wsparcia Społecznego, gdzie może otrzymać pomoc, wsparcie, poradnictwo oraz pomoc w rozwiązywaniu problemów socjalno-bytowych, z którymi rodzina nie radzi sobie. Coraz częściej zdarza się, że osoby które stosują przemoc domową uzależnione są od substancji psychoaktywnych czy alkoholu, wówczas członkowie grupy roboczej przekazują informację na temat możliwych form podjęcia terapii leczenia uzależnienia.

W przypadku osób, które nie podejmują działań związanych z leczeniem uzależnienia, grupa diagnostyczno pomocowa decyduje o skierowaniu wniosku o wszczęcie postępowania o leczenie odwykowe do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Dla osób stosujących przemoc jest możliwość udziału w programie korekcyjno - edukacyjnym organizowanym przez Centrum Interwencji Kryzysowej.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej ma możliwość skoordynowania wszelkich działań instytucji i organów zaangażowanych w niesienie pomocy osobom pokrzywdzonym. Daje możliwość szybkiego i skutecznego podejmowania działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa oraz zatrzymania przemocy domowej, a także niwelowanie skutków przemocy poprzez planowanie i realizacja działań pomocowych.

Działania na rzecz rodziny gdzie prowadzona jest procedura NK

Działania na rzecz rodziny gdzie prowadzona jest procedura NK	2022	2023	2024
Ilość założonych Niebieskich kart, w tym: POLICJA POMOC SPOŁECZNA OŚWIATA OCHRONA ZDROWIA GKRPA	73	95	77
Liczba osób którym udzielono pomocy	292	380	308
Konsultacje psychologiczne	620	599	611
Konsultacje z prawnikiem	12	16	24
Udział w terapii uzależnień	6	8	5
Udział w programie korekcyjno-edukacyjnym	10	15	30
Ilość zamkniętych Niebieskich Kart	48	48	85
Ilość spraw przekazanych do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację	14	16	19

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny do spraw. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Kartuzach

Dane przedstawione w powyższej tabeli obrazują działania podejmowane w ramach procedury NK oraz formy wsparcia udzielane osobom i rodzinom w latach 2022–2024.

W pierwszej pozycji tabeli zaprezentowano liczbę założonych Niebieskich Kart. W 2022 roku odnotowano 73 przypadki, w kolejnym roku nastąpił wyraźny wzrost do 95, natomiast w 2024 roku liczba ta spadła do 77. Można zauważyć, że największa aktywność w zakresie zakładania kart przypadła na rok 2023, natomiast rok 2024 przyniósł pewne obniżenie, choć nadal poziom interwencji pozostaje wyższy niż w roku 2022.

Druga pozycja tabeli przedstawia szczegółowe dane dotyczące wsparcia udzielanego osobom objętym pomocą. Liczba beneficjentów wahała się w analizowanym okresie: w 2022 roku pomoc otrzymały 292 osoby, w 2023 roku 380, a w 2024 roku 308. Najczęściej stosowaną formą pomocy były konsultacje psychologiczne, których liczba utrzymuje się na bardzo wysokim poziomie (od 599 do 620 rocznie). Konsultacje z prawnikiem obejmowały jedynie kilkanaście osób rocznie, podobnie jak udział w terapii uzależnień czy programach korekcyjno-edukacyjnych, które dotyczyły od kilku do kilkunastu osób.

Warto zwrócić uwagę na liczbę zamkniętych Niebieskich Kart, która w latach 2022–2023 utrzymywała się na poziomie 48, natomiast w 2024 roku znacząco wzrosła do 85. Równocześnie zwiększyła się liczba spraw przekazanych do Sądu Rodzinnego – z 16 w latach 2022 i 2023 do 19 w 2024 roku.

Podsumowując, dane wskazują na istotną rolę konsultacji psychologicznych w systemie wsparcia oraz zmienną dynamikę liczby zakładanych i zamykanych Niebieskich Kart. W 2023 roku odnotowano największą liczbę interwencji, zaś w 2024 roku widoczny jest wzrost efektywności działań w postaci większej liczby zakończonych spraw i przekazanych do sądu.

Działania prowadzone przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kartuzach

Rok	2022	2023	2024
Łączna liczba prowadzonych spraw	288	388	426
Liczba osób skierowanych na leczenie odwykowe, w tym sprawy skierowane do sądu z wnioskiem o zobowiązanie leczenia	42	16	8
Liczba spraw czynnych	352	375	316
Liczba spraw zawieszonych	23	29	31
Liczba nowych spraw	36	23	31
Liczba spraw skierowanych do biegłych sądowych (psycholog, psychiatra) celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, wskazania ewentualnej formy leczenia odwykowego	37	26	59

Źródło: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kartuzach

W latach 2022–2024 w gminie Kartuzy obserwuje się wzrost łącznej liczby prowadzonych spraw dotyczących problemów alkoholowych – z 288 w 2022 r. do 426 w 2024 r. (wzrost o ok. 48%). Jednocześnie liczba osób kierowanych na leczenie odwykowe spadła – w 2022 r. było to 42 osoby, a w 2024 r. jedynie 8, co może wskazywać na zmianę strategii działania komisji lub skuteczniejsze rozwiązywanie problemów na wcześniejszych etapach. Liczba spraw czynnych pozostaje na zbliżonym poziomie – od 352 w 2022 r. do 316 w 2024 r. – co sugeruje, że większość spraw jest stopniowo zamykana lub zawieszana. Liczba nowych spraw waha się spada z 36 w 2022 r. do 23 w 2023 r., by w 2024 r. znów wzrosnąć do 31. Może to wskazywać na okresowe wahania zgłaszalności problemów lub skuteczność działań profilaktycznych. Z kolei znacząco wzrosła liczba spraw kierowanych do biegłych sądowych – z 37 w 2022 r. i 26 w 2023 r. do aż 59 w 2024 r. Może to świadczyć o większej potrzebie specjalistycznych opinii w procesie decyzyjnym lub większej liczbie trudnych przypadków wymagających diagnozy.

Dla osób stosujących przemoc jest możliwość udziału w programie korekcyjno - edukacyjnym organizowanym przez Centrum Interwencji Kryzysowej. Zakończanie procedury Niebieskiej Karty następuje w przypadkach: ustaniem przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy domowej; rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań. Wobec osób uczestniczących w procedurze „Niebieskie Karty” są prowadzone działania monitorujące przez okres 9 miesięcy po zakończeniu procedury Niebieskiej Karty. Działania te są prowadzone przez grupę diagnostyczno-pomocową i polegają w szczególności na analizie i ocenie sytuacji osób, wobec których była prowadzona procedura NK.

Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej ma możliwość skoordynowania wszelkich działań instytucji i organów zaangażowanych w niesienie pomocy osobom pokrzywdzonym. Daje możliwość szybkiego i skutecznego podejmowania działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa oraz zatrzymania przemocy domowej, a także niwelowanie skutków przemocy poprzez planowanie i realizacja działań pomocowych.

Zjawisko przemocy w Niebieskich Kartach

Rok	2022	2023	2024
Liczba kobiet doznająca przemocy	59	72	61
Liczba mężczyzn doznających przemocy	6	4	3
Liczba dzieci doznających przemocy	8	22	46
Liczba kobiet stosujących przemoc	13	17	10
Liczba mężczyzn stosujących przemoc	60	78	87
Liczba dzieci stosujących przemoc	0	0	0

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Kartuzach

Na podstawie przedstawionych danych można zauważyć, że w każdym z analizowanych lat największą grupę osób doświadczających przemocy stanowią kobiety. Ich liczba wahała się w przedziale 59–72 osób rocznie, z największą liczbą zgłoszeń w roku 2023. Znacznie mniejszy odsetek stanowią mężczyźni doświadczający przemocy – w 2022 r. było ich 6, w 2023 r. 4, a w 2024 r. Najbardziej niepokojącym zjawiskiem jest dynamiczny wzrost liczby dzieci doświadczających przemocy – od 8 przypadków w 2022 r. do aż 46 w 2024 r., co może wskazywać na rosnącą skalę problemu w tej grupie wiekowej lub większą skuteczność w ujawnianiu takich sytuacji.

Jeśli chodzi o sprawców przemocy, przeważają mężczyźni (od 60 w 2022 r. do 87 w 2024 r.). Kobiety stanowią mniejszy odsetek sprawców, a ich liczba w analizowanym okresie spadła z 13 w 2022 r. do 10 w 2024 r. W żadnym z lat nie odnotowano dzieci stosujących przemoc. Podsumowując, dane wskazują, że przemoc domowa w analizowanych latach dotyczy głównie kobiet, a rosnącym problemem staje się przemoc wobec dzieci. Sprawcami przemocy są najczęściej mężczyźni.

Liczba osób dotknięta przemocą

Formy przemocy	Rok		
	2022	2023	2024
Przemoc fizyczna	49	80	70
Przemoc psychiczna	70	95	77
Przemoc seksualna	6	10	8
Przemoc ekonomiczna	0	5	40

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Kartuzach

Analiza danych z lat 2022–2024 pokazuje, że najczęściej występującą formą przemocy pozostaje przemoc psychiczna, która w 2023 r. osiągnęła najwyższy poziom (95 osób), a w 2024 r. nieco spadła (77 osób). Przemoc fizyczna także utrzymuje się na wysokim poziomie – od 49 przypadków w 2022 r., poprzez wzrost do 80 w 2023 r., aż do 70 w 2024 r.. Zauważalnym i niepokojącym zjawiskiem jest pojawienie się przemocy seksualnej – odnotowanej po raz pierwszy w 2023 r. (10 przypadków) i utrzymującej się również w 2024 r. (8 przypadków). Największą dynamikę wzrostu wykazuje jednak przemoc ekonomiczna: od braku zgłoszeń w 2022 r., poprzez 5 w 2023 r., aż do 40 w 2024 r. Dane wskazują więc na utrzymywanie się wysokiego poziomu przemocy psychicznej i fizycznej, a także na rosnące znaczenie przemocy ekonomicznej i pojawienie się problemu przemocy seksualnej.

Dane obrazują, że problem agresji i przemocy dotyka również uczniów w placówkach oświatowych.

Stwierdzone akty przemocy w szkołach z Gminy Kartuszy

Rok	2022	2023	2024
Przemoc fizyczna	1	3	4
Przemoc psychiczna	1	6	6

Źródło: Opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kartuzach na podstawie danych nadesłanych przez szkoły z terenu Gminy Kartuszy

Przemoc fizyczna i psychiczna w szkole jest zjawiskiem, o którym niestety słyszymy coraz częściej. Z jednej strony wynika to ze skali problemu, z drugiej ze wzrostu świadomości społeczeństwa i uwrażliwienia na ten problem. Przemoc wśród nieletnich najczęściej objawia się tym, że dziecko, bądź nastolatek doświadcza pewnej krzywdy ze strony rówieśników. Często do takich zdarzeń dochodzi na terenie szkoły, ale zdarzać się to może również poza nią, np. na podwórku.

Dane powyżej pokazują, że w szkole może dochodzić do przemocy fizycznej czy psychicznej pomiędzy uczniami. Akty przemocy fizycznej wśród dzieci i młodzieży szkolnej zaliczają się m.in. bójki, pobicia, popychanie czy kopanie. Do aktów przemocy psychicznej wśród dzieci i młodzieży szkolnej zaliczyć można takie zachowania jak wyśmiewanie, dokuczanie, przezywanie, wulgarne słownictwo, zastraszanie czy poniżanie. Jeśli problem nie będzie szybko zdiagnozowany, takie zachowania mogą prowadzić do osamotnienia dziecka i doprowadzenia do tragedii.

Przemoc domowa może skutkować zastosowaniem art. 12a Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, który pozwala pracownikowi socjalnemu, we współpracy z funkcjonariuszem Policji i lekarzem, zapewnić dziecku ochronę przez umieszczenie go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, dającej gwarancję zapewnienia dziecku bezpieczeństwa i należytej opieki, w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej, o tej decyzji niezwłocznie powiadamia się sąd opiekuńczy, który w ciągu 24 godzin rozpatruje jej zasadność.

Szkoły mają obowiązek zapewniać bezpieczeństwo swoim uczniom i stosować podobnie jak inne instytucje, w tym Ośrodki Pomocy Społecznej odpowiednie procedury

ochrony małoletnich. To bardzo ważna kwestia, żeby dzieci czuły się w szkole bezpiecznie. Jest to również element kompleksowego podejścia do ochrony dzieci, w ramach którego szkoła współpracuje z różnymi instytucjami, aby zapobiegać przemocy w rodzinie, edukować, wspierać i interweniować, gdy zajdzie taka potrzeba.

Liczba przeprowadzonych postępowań w trybie art. 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej

Rok	2022	2023	2024
Ilość przeprowadzonych postępowań	0	2	4

Źródło: Opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kartuzach

W latach 2022–2024 na terenie gminy Kartuzy odnotowano stopniowy wzrost liczby postępowań prowadzonych w trybie art. 12 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

- W roku 2022 nie przeprowadzono żadnego postępowania.
- W roku 2023 odnotowano już 2 postępowania.
- W roku 2024 liczba ta wzrosła do 4 postępowań.

Tendencja ta wskazuje na systematyczny wzrost liczby interwencji w badanym okresie. Może to być efektem:

- większej świadomości społecznej i gotowości do zgłaszania przypadków przemocy,
- skuteczniejszej współpracy instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy,
- zmian proceduralnych ułatwiających uruchamianie postępowań,
- a także pojawienia się pojedynczych zdarzeń wymagających interwencji.

Chociaż liczby są nadal stosunkowo niewielkie, zauważalny jest trend wzrostowy, który w kolejnych latach warto monitorować, aby ocenić, czy mamy do czynienia z trwałą tendencją wzrostową, czy tylko z incydentalnym zjawiskiem.

3. Zasoby instytucjonalne na terenie Gminy Kartuzy funkcjonujące w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej

Do podmiotów realizujących zadania na terenie Gminy Kartuzy na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej należą:

- **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kartuzach** – zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną zespołu interdyscyplinarnego, pracownicy socjalni

diagnozują sytuację i potrzeby osoby dotkniętej przemocą domową, udzielają kompleksowych informacji, zapewniają w zależności od potrzeb całodobowe schronienie, koordynują prace w grupach roboczych, realizują procedurę Niebieskie Karty uczestniczą w pracach grup diagnostyczno pomocowych.

- **Klub Abstynenta Novum**- w swojej działalności proponuje: fachową pomoc informacyjną dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu, narkotyków i innych substancji zmieniających tożsamość; pomoc psychologiczną.
- **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach** – udziela poradnictwa specjalistycznego (psychologiczno-terapeutyczne, pedagogiczne i socjalne), tworzy i realizuje program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy, przedstawiciel PCPR uczestniczy w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego.
- **Centrum Interwencji Kryzysowej w Kartuzach**- Podstawowym zadaniem Zespołu Interwencji Kryzysowej jest udzielenie pomocy psychologicznej, pedagogicznej i prawnej osobom i rodzinom doznającym przemocy oraz wszystkim poszkodowanym w wyniku zdarzeń traumatycznych takich jak: wypadki, nieuleczalna choroba, śmierć bliskiej osoby, katastrofy, klęski żywiołowe, a także będących w kryzysach psychospołecznych (kłopoty finansowe, bezrobocie, bezdomność, trudności mieszkaniowe – zagrożenie eksmisją). Pomoc ta polega na szybkim udzielaniu wsparcia w radzeniu sobie z aktualnym kryzysem i budowaniu motywacji do pozytywnych zmian.
- **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** - podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, ma możliwość wzywania sprawców przemocy domowej na rozmowę interwencyjną oraz podejmowania działań zmierzających do zawiadomienia prokuratury o popełnieniu przestępstwa, przedstawiciel GKRPA uczestniczy w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych.
- **Placówki leczenia odwykowego - NZOZ Centrum Medyczne Kaszuby** realizujące zadania w ramach umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia: Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia – diagnozuje pacjentów uzależnionych i współuzależnionych, prowadzi terapię uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia, wykonuje konsultacje specjalistyczne.

- **Poradnia zdrowia psychicznego NZOZ Centrum Medyczne "KASZUBY"** - realizujące zadania w ramach umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia, specjaliści psychiatrii.
- **Komenda Powiatowa Policji w Kartuzach** - przyjmuje zgłoszenia od osób doznających przemocy domowej i świadków stosowania przemocy domowej oraz podejmuje interwencję w tych sprawach, a także realizuje procedurę Niebieskie Karty. Funkcjonariusze uczestniczą w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno pomocowych. Ponadto, Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 listopada 2020 r. daje policji nowe narzędzie w postaci wydawania wobec sprawców przemocy nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia. Wydany nakaz opuszczenia mieszkania oraz zakaz zbliżania się obowiązują przez okres 14 dni.
- **Prokuratura Rejonowa w Kartuzach** - prowadzi postępowania przygotowawcze i wyjaśniające w sprawach dotyczących przestępstw związanych ze stosowaniem przemocy domowej, przedstawiciel jest członkiem Zespołu Interdyscyplinarnego.
- **Sąd Rejonowy w Kartuzach** - orzeka w sprawach karnych i rodzinnych, mając m.in. możliwość stosowania kar wobec sprawców przemocy oraz przymusu poddawania się terapii dla sprawców przemocy; kurator uczestniczy w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych.
- **Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej** – kompleksowo realizuje procedurę Niebieskie Karty, dokonuje diagnozy zjawiska przemocy na terenie gminy, organizuje kampanie społeczne z zakresu przeciwdziałania przemocy.
- **Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna** – prowadzi poradnictwo specjalistyczne oraz terapię dla dzieci i młodzieży oraz rodziców.
- **Placówki służby zdrowia** – ośrodki zdrowia (lekarze, zwłaszcza pierwszego kontaktu, pielęgniarki, ratownicy medyczni), szpitalny oddział ratunkowy.

4. Założenia Programu

Program jest dokumentem opracowanym na podstawie wytycznych Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej. Głównym założeniem jest kompleksowość i

interdyscyplinarność działań ujętych w ramy sprawnie funkcjonującego systemu ukierunkowanego na wsparcie i ochronę osób doświadczających przemocy, edukację i pomoc w korygowaniu zachowań osób stosujących przemoc; edukację kadr instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej oraz szeroko ujętą edukację społeczeństwa. Przemoc domową należy rozpatrywać z wielu perspektyw, w szczególności psychologicznej, prawnej, ekonomicznej, społecznej i moralnej. Z tego względu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie wymaga wieloaspektowego, systemowego podejścia, z zaangażowaniem wszystkich podmiotów zajmujących się bezpośrednio czy też pośrednio tym problemem. Żadna pojedyncza instytucja nie jest w stanie skutecznie rozwiązywać problemu przemocy domowej.

W Programie, określono cztery podstawowe obszary zawierające kierunki działań oraz sprecyzowano oddziaływania wobec różnych grup odbiorców:

- profilaktyka: obszar kierowany do ogółu społeczeństwa, w tym do osób i rodzin zagrożonych i dotkniętych przemocą domową,
- ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą domową: obszar kierowany do osób dotkniętych przemocą domową (w tym do: kobiet, mężczyzn, dzieci, współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób z niepełnosprawnością lub osób niesamodzielnych), oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową: obszar kierowany do osób stosujących przemoc domową, jak również do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się pracą z tymi osobami,
- podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej: obszar kierowany do przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

5. Cele Programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Kartuzy na lata 2025-2030 skierowany jest do osób doznających przemocy domowej, osób stosujących przemoc domową, świadków przemocy domowej, przedstawicieli instytucji, organizacji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy, a także do całej społeczności lokalnej. Aby efektywnie zapobiegać problemowi przemocy domowej oraz zwalczać niepożądane zachowania, konieczne jest wzmacnianie kompleksowości i spójności systemu wsparcia opartego o aktywizację i rozwój zasobów lokalnych, w tym zwłaszcza różnorodnych form profilaktyki oraz dostępu do specjalistów.

Cel główny:

Zintensyfikowanie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie gminy Kartuzy

Cele szczegółowe:

Cel 1: zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Działania:

1. Promowanie treści profilaktycznych na temat zjawiska przemocy domowej wśród mieszkańców Gminy Kartuzy.
2. Realizacja zajęć i programów profilaktycznych ukierunkowanych na rozwój umiejętności wychowawczych rodziców, ze szczególnym uwzględnieniem wychowywania bez przemocy (warsztaty umiejętności wychowawczych, szkoły dla rodziców, wsparcie terapeutyczne).
3. Promowanie wartości rodzinnych i wychowania bez przemocy.

Wskaźniki:

- Liczba zajęć i wydarzeń profilaktycznych oraz lokalnych kampanii,
- Liczba programów profilaktycznych, prelekcji oraz osób w nich uczestniczących,

Cel 2: zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.

Działania:

1. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą domową,
2. Praca socjalna,
3. Realizacja procedury „Niebieska Karta”,
4. Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy i uzależnieniom poprzez podejmowanie wspólnych działań Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Komisji Rozwiązywania problemów alkoholowych.

Wskaźniki:

- Liczba osób objętych pomocą i wsparciem w związku z przemocą domową,
- Liczba osób objętych pracą socjalną,
- Liczba wszczętych i zakończonych procedur „Niebieska Karta”,
- Liczba prowadzonych spraw przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w tym: liczba nowych spraw w danym roku, liczba osób

skierowanych na leczenie odwykowe, liczba spraw skierowanych do sądu z wnioskiem o zobowiązanie leczenia oraz liczba zamkniętych spraw w danym roku.

Cel 3: zintensyfikowanie działań wobec osób stosujących przemoc domową.

Działania:

1. Kierowanie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.
2. Wizyty członków grup diagnostyczno pomocowych w środowisku (według planu pomocy rodzinie) sprawdzające stan bezpieczeństwa.
3. Występowanie do sądu o zastosowanie wobec osób stosujących przemoc domową środków karnych, w tym też kontaktowania się lub zbliżania.
4. Realizacja lokalnej procedury zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom doznającym krzywdy zgodnie z art. 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Wskaźniki:

- Liczba osób skierowanych do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych,
- Liczba przeprowadzonych wizyt w środowisku dotkniętym przemocą domową przez członków zespołu interdyscyplinarnego/ członków grup diagnostyczno pomocowych,
- Liczba skierowanych wniosków do sądu w przedmiocie zastosowania środków karnych lub zapobiegawczych,
- Liczba prowadzonych postępowań w trybie art. 12 a ustawy o pomocy społecznej.

Cel 4: zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Działania:

1. Szkolenia, konferencje dotyczące problemu przemocy w rodzinie dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz członków grup roboczych.
2. Organizowanie super wizji i wsparcia dla osób pracujących w obszarze przemocy domowej.
3. Szkolenia grup zawodowych z obszaru przeciwdziałania przemocy domowej.

Wskaźniki:

- Liczba osób przeszkolonych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- Liczba zorganizowanych super wizji dla osób pracujących w obszarze przemocy domowej,

- Liczba spotkań członków zespołu interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno pomocowych.

6. Adresaci programu

Program skierowany jest do mieszkańców Gminy Kartuzy, w tym:

1. Osób zagrożonych przemocą domową.
2. Osób doświadczających przemocy domowej.
3. Osób stosujących przemoc domową.
4. Świadców przemocy domowej.
5. Podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej, których obszarem działania jest Gmina Kartuzy.

7. Realizatorzy Programu

Program będzie realizowany przez instytucje i organizacje zobligowane do działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej:

1. Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Kartuzy
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kartuzach
3. Urząd Gminy w Kartuzach
4. Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
5. Komendę Powiatową Policji w Kartuzach
6. Placówki oświatowe
7. Placówki służby zdrowia
8. Inne podmioty.

8. Przewidywane efekty realizacji programu

1. Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy domowej.
2. Spadek liczby przypadków przemocy domowej.
3. Niwelowanie skutków zjawiska przemocy.
4. Zmniejszenie skali występujących w rodzinach dysfunkcji wynikających z przemocy.
5. Wzmocnienie się systemu kontroli społecznej nad przypadkami przemocy.
6. Wzrost świadomości społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz zwiększenie wiedzy na temat mechanizmów i skutków przemocy.
7. Rozwój i upowszechnianie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

8. Lokalny system usług społecznych świadczonych na rzecz osób zagrożonych bądź doznających przemocy domowej.
9. Zmniejszenie poczucia bezradności u osób doznających przemocy domowej.

9. Monitorowanie i sprawozdawczość

Program będzie realizowany na terenie gminy Kartuzy w latach 2025 – 2030. Działania zaplanowane do realizacji będą wprowadzane w formie ciągłej. Raport z realizacji programu będzie przekładany co roku Radzie Gminy w Kartuzy. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy domowej w Kartuzach corocznie w terminie do dnia 31 marca przedłoży Burmistrzowi Kartuz sprawozdanie z realizacji Programu.

Monitorowanie programu będzie prowadzone przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kartuzach na podstawie informacji uzyskanych od realizatorów programu.

Przy ocenie programu będą brane pod uwagę następujące wskaźniki:

1. Liczba działań profilaktycznych prowadzonych na terenie Gminy Kartuzy (realizacja zajęć i programów, promowanie treści profilaktycznych).
2. Liczba osób/rodzin doświadczających przemocy domowej objętych pomocą i wsparciem.
3. Liczba osób objętych pracą socjalną.
4. Liczba uruchomionych i zakończonych procedur „Niebieska Karta”.
5. Liczba prowadzonych spraw przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
6. Liczba osób skierowanych do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy domowej.
7. Liczba przeprowadzonych wizyt w środowisku dotkniętym przemocą domową przez członków zespołu interdyscyplinarnego/ członków grup diagnostyczno pomocowych.
8. Liczba skierowanych wniosków do sądu w przedmiocie zastosowania środków karnych lub zapobiegawczych.
9. Liczba prowadzonych postępowań w trybie art. 12 a ustawy o pomocy społecznej.
Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy domowej w Kartuzach corocznie w terminie do dnia 31 marca przedłoży Burmistrzowi Kartuz sprawozdanie z realizacji Programu.
10. Liczba osób przeszkolonych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
11. Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno pomocowych.
12. Liczba osób doznających przemocy domowej.

Do monitorowania skali i charakteru przemocy domowej na terenie gminy Kartuzy posłuży poniższa tabela, która pozwoli śledzić zmiany, identyfikować zagrożenia i planować działania prewencyjne.

Tabela monitorowania wskaźnika

Lp.	Nazwa wskaźnika Rok:.....	Wartość wskaźnika w liczbach
1	Liczba działań profilaktycznych prowadzonych na terenie Gminy Kartuzy (realizacja zajęć i programów, promowanie treści profilaktycznych).	
2	Liczba osób/rodzin doświadczających przemocy domowej objętych pomocą i wsparciem.	
3	Liczba osób objętych pracą socjalną w ramach prowadzonej procedury NK.	
4	Liczba uruchomionych i zakończonych procedur „Niebieska Karta”.	
5	Liczba prowadzonych spraw przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	
6	Liczba osób skierowanych do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy domowej.	
7	Liczba przeprowadzonych wizyt w środowisku dotkniętym przemocą domową przez członków zespołu interdyscyplinarnego/ członków grup diagnostyczno pomocowych.	
8	Liczba skierowanych wniosków do sądu w przedmiocie zastosowania środków karnych lub zapobiegawczych.	
9	Liczba prowadzonych postępowań w trybie art. 12 a ustawy o pomocy społecznej.	
10	Liczba osób przeszkolonych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,	
11	Liczba zorganizowanych super wizji dla osób pracujących w obszarze przemocy domowej,	
12	Liczba spotkań członków zespołu interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno pomocowych.	

10. Finansowanie Programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Kartuzy na lata 2025-2030 finansowany będzie ze środków budżetu Gminy Kartuzy w ramach realizacji bieżących zadań. Ponadto zakłada się możliwość finansowania programu z dotacji uzyskanych z budżetu państwa oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

Uzasadnienie

Zarządzeniem Burmistrza Kartuz Nr 108/2025 z dnia 02 września 2025 roku został powołany Zespół Zadaniowy do opracowania gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej dla gminy Kartuzy na lata 2025-2030.

Potrzeba podejmowania działań zapobiegających przemocy domowej wynika z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 roku. Przywołana ustawa określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą domową i osób ją stosujących. Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 2 przywołanej wyżej ustawy, na gminie ciąży obowiązek opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

Dokument będący załącznikiem do niniejszej uchwały jest efektem prac Zespołu Zadaniowego do opracowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej oraz instytucji statutowo zajmujących się pracą na rzecz rodziny i dziecka, jednocześnie w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz minimalizowania jej negatywnych następstw.

Program określa zakres planowanych działań, których celem będzie zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie gminy Kartuzy. Program angażuje inne służby, instytucje i organizacje do odpowiedzialności za ich realizację.

Wobec powyższego przyjęcie uchwały jest zasadne.

Sporz. J. Mazur